

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Z OBSAHU:

| Adaptační strategie |

| Úloha jaderné energie |

| ECB preferuje výhody včasné reakce |

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

březnu v Bruselu dominovala diskuse k příspěvku výroby elektřiny z jaderné energie k dekarbonizaci a její kvalifikaci jako udržitelného zdroje v rámci taxonomie. Zveřejněná [analýza](#) Společného výzkumného střediska nenašla žádné vědecky podložené důkazy o tom, že jaderná energie škodí lidskému zdraví nebo životnímu prostředí více než jiné technologie výroby elektřiny, které jsou již zahrnuty v taxonomii jako činnosti podporující zmírňování změny klimatu. Proběhla odborná výměna názorů v rámci [workshopu](#) Mezinárodní energetické agentury, ve které Evropská komise poukázala na to, že celé energetické odvětví bude muset projít vývojem a je třeba mít na paměti klíčové zásady, jako je energetická bezpečnost a cenová dostupnost dodávek energie. Na [společném jednání](#) výborů Evropského parlamentu vystoupil generální ředitel Mezinárodní agentury pro atomovou energii Grossi s [poselstvím](#), že agentura je prostředkem, kterým EU může dosáhnout své agendy pro obnovený multilateralismus a naplnění klimaticko-energetických cílů. Apeloval na poslance, aby v otázce taxonomie zvažili výhody všech zdrojů dekarbonizace, zejména těch, které mají významnou kapacitu. Odkázal přitom na usnesení Evropského parlamentu, které jadernou energii považuje za součást řešení klimatické politiky. Postavení se zády k jaderné energii by podle něj bylo omezením možností v době, kdy si to společnost nemůže dovolit. Také Organizace spojených národů vydala [zprávu](#) k jaderné energii, na kterou mají navázat její budoucí projekty uhlíkové neutrality. V neposlední řadě pak sedm předsedů vlád členských států zaslalo Evropské komisi [dopis](#), ve kterém upozorňují, že všechny technologie vedoucí ke klimatické neutralitě by měly být aktivně podporovány, včetně jaderné energie. Více k jednotlivým iniciativám najdete uvnitř bulletinu.

Příjemné čtení přeje

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pírk | Jan Prášil |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Freeimages.com.

Adaptační strategie

ADAPTAČNÍ STRATEGIE

Evropská komise dne 24. února zveřejnila návrh nové **strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu**. Přes globální snahu o zmírnění změny klimatu (mitigace) se ukazuje jako nezbytné, abychom se již nyní připravili na nevyhnutelné následky této změny a dokázali se jim přizpůsobit (adaptace).

Místopředseda Evropské komise Frans Timmermans v této souvislosti použil přirovnání s dopady pandemie Covid-19. Zdůraznil, že stejně jako v případě pandemie je nezbytná jak prevence, tak příprava na nevyhnutelné následky. Uvedl také, že „pokud se teď připravíme, ještě pořád můžeme být do budoucna vůči změně klimatu odolní.“

Dopady změny klimatu se projevují již nyní. V Evropské unii přesahují hospodářské ztráty způsobené meteorologickými extrémami, které se projevují například úmornými vedry, ničivým suchem, zdevastovanými lesy, bouřemi nebo zerodovaným pobřežím narušeným stoupající hladinou moře, částku 12 miliard

eur ročně. Přičemž odhady uvádí, že při globálním oteplení o 3 °C (oproti hodnotám před průmyslovou revolucí) mohou roční ztráty dosáhnout 170 miliard eur.

Změna klimatu dopadá na všechny úrovně společnosti i všechna hospodářská odvětví, a proto musí být adaptační opatření systémová. Komise hodlá promítat aspekty klimatické odolnosti do všech příslušných oblastí politiky. Opatření se musí zakládat na spolehlivých údajích. Proto Komise navrhuje zdokonalení a rozšíření evropské platformy pro poznatky o adaptaci **Climate-ADAPT**, která se postupně rozšiřuje, např. propojením na službu **Copernicus**.

Odvětví energetiky ovlivňuje změna klimatu mnoha způsoby, a to počínaje sezónními změnami poptávky po vytápění a chlazení, přes sníženou dostupnost vody pro chladicí soustavy elektráren či vodní elektrárny v době sucha, až po poškození energetické infrastruktury v důsledku klimatických podmínek. Pro účinnou adaptaci je zásadní včasné monitorování situace, podávání zpráv a jejich hodnocení. Základní schéma těchto hlášení v rámci EU řeší nařízení o správě energetické unie.

Strategie pro adaptaci vznášá požadavek, aby jednotlivé členské státy zohlednily rizika spojená se změnou klimatu a s přírodními katastrofami ve svých fiskálních rámcích. Řízení rizik je proces zahrnující nástroje, které umožňují očekávanou situaci řešit ex ante (předem) a snížit tak následky katastrof. Řešení krizových situací ex post přináší ztráty, a to je třeba vzít v úvahu i při vytváření rozpočtů a při uspořádání efektivní veřejné správy. V této souvislosti Timmermans uvedl zkušenost své rodné země Nizozemska, která čelí stoupající hladině oceánu: „Ukazuje se, že je výhodnější investovat do ochrany než nést náklady spojené s nečinností, v tomto případě se záplavami.“

První názorová diskuse ohledně návrhu nové adaptační strategie na úrovni ministrů životního prostředí EU proběhla dne 18. března. Na základě vesměs pozitivních reakcí ministrů předpokládá portugalské předsednictví, že strategii pro přizpůsobení by členské země mohly přijmout v červnu. Mezi vznesenými připomínkami zazněla například potřeba zvýšení veřejného povědomí o nezbytnosti adaptačních opatření či zohlednění konkrétních rozdílů mezi členskými státy.

Úloha jaderné energie

Prodloužení životnosti
jaderných reaktorůKompenzace
za odstavení jádra
v NěmeckuOdškodnění
za předčasné
uzavření JE

ÚLOHA JADERNÉ ENERGIE

Sedm členských zemí EU vyzvalo ve **společném dopise** Evropskou komisi, aby s ohledem na úsilí o dosažení klimatické neutrality aktivněji podporovala roli jaderné energie a zajistila rovné podmínky pro všechny nízkoemisní technologie.

Vlády České republiky, Francie, Maďarska, Polska, Rumunska, Slovenska a Slovinska poukazují na skutečnost, že právo na volbu energetického mixu je v současné době silně limitováno tvorbou politik EU. Upozorňují, že pokud nebude vytvořen odpovídající rámec pro výstavbu nových jaderných elektráren, může dojít k postupnému vyřazení jaderných zdrojů z evropského mixu, což by mělo negativní dopad i na související investice do technologií přispívajících k dosažení klimatické neutrality, jako je např. výroba vodíku v jaderných provozech.

Jaderná energie poskytuje téměř **polovinu nízkoemisní elektřiny** v EU a má tak nepostradatelný význam v úsilí o dosažení klima-

tické neutrality do roku 2050. Zároveň má vysoký potenciál pro realizaci synergie mezi jadernými a obnovitelnými technologiemi vzhledem k flexibilitě a potřebě zajistit bezpečnost dodávek. Navíc, výroba vodíku v jaderných provozech může hrát důležitou roli v integraci energetického sektoru.

Členské země proto vyzvaly Evropskou komisi, aby při vytváření klimaticko-energetických politik, a to včetně taxonomie pro udržitelné

investice, respektovala princip technologické neutrality.

Zároveň vyslovily přesvědčení, že všechny dostupné nízkouhlíkové technologie zasluhují nejen uznání, ale i aktivní podporu na úrovni EU. Což platí zejména pro jadernou energii, jejíž rozvoj a regulace patří mezi hlavní cíle Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom).

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[UDÁLO SE
V BRUSELU](#)[FAQ](#)[Úloha jaderné energie](#)[Prodloužení životnosti
jaderných reaktorů](#)[Kompensace
za odstavení jádra
v Německu](#)[Odškodnění
za předčasné
uzavření JE](#)

PRODLOUŽENÍ ŽIVOTNOSTI JADERNÝCH REAKTORŮ

Francouzský úřad pro jadernou bezpečnost (ASN) povolil prodloužení provozu jaderných reaktorů ze čtyřiceti na padesát let. Dne 23. února stanovil podmínky, za kterých může společnost EDF provozovat 32 nejstarších reaktorů o výkonu 900 MW o 10 let déle za rámec definovaný technickým projektem.

Ve svém usnesení ASN specifikuje opatření, která považuje za nezbytná pro bezpečnou údržbu všech dotčených reaktorů, které mají podobný konstrukční model. V další fázi budou následovat doporučení pro specifické úpravy na jednotlivých reaktorech podle jejich konkrétního stavu. Jejich údržba v rámci již čtvrtého pravidelného přezkumu bezpečnosti bude probíhat postupně během příštích deseti let. Společnost EDF je povinna o svém postupu předkládat zprávy, které budou veřejně dostupné.

Francie vyrábí v jaderných elektrárnách zhruba 70 % elektřiny. Podle aktuálního legislativ-

ního rámce by se tento podíl měl do roku 2035 snížit na 50 %. Zbytek by měly zajistit obnovitelné zdroje. Z 58 reaktorů na francouzském území je jich 40 starších třiceti let.

Rozhodnutí o prodloužení provozu francouzských reaktorů kritizovala německá ministry-

ně životního prostředí. Ve svém vyjádření požaduje zapojení sousedních zemí a veřejnosti do rozhodovacího procesu, přičemž poukazuje na Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států (tzv. **Espoo úmluva**).

Úloha jaderné energie

Prodloužení životnosti
jaderných reaktorůKompenzace
za odstavení jádra
v NěmeckuOdškodnění
za předčasné
uzavření JEKOMPENZACE ZA Odstavení
JÁDRA V NĚMECKU

Přístup německé veřejnosti k využívání jaderné energie se od francouzského poстоje liší. Po havárii ve Fukušimě se německá vláda v roce 2011 rozhodla postupně odstavit všechny své jaderné elektrárny do konce roku 2022. Jejich provozovatelům nyní musí vyplatit finanční vyrovnání.

Během několika měsíců po havárii přijalo Německo zákon (*Atomic Energy Act*), na jehož základě došlo k bezprostřednímu odstavení některých reaktorů a který stanovil harmonogram pro postupné vyřazování zbývajících. Zároveň měl být provozovatelům jaderných elektráren kompenzován ušlý zisk s ohledem na odstavení bloků před koncem plánované životnosti.

Mezi provozovateli a státem však nedošlo ke shodě na tom, jak a do jaké míry by měla být kompenzace provedena. Což vedlo k dlouhotrvajícím soudním sporům, jak před německým Spolkovým ústavním sou-

dem, tak u Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů (ICSID).

V návaznosti na rozhodnutí Spolkového ústavního soudu německá vláda dne 5. března **oznámila**, že čtyřem energetickým společnostem E.ON, RWE, EnBW a Vattenfall vyplatí odškodnění v celkové výši 2,4 miliardy eur, a to za investice provedené na základě rozhodnutí z roku 2010 o prodloužení provozu jaderných elektráren. V případě RWE a Vattenfall také za ušlý zisk. Vattenfall **obdrží** kompenzaci ve výši 1,43 miliardy eur, RWE 880 milionů eur, EnBW 80 milionů eur a E.ON 42,5 milionů eur.

Předběžnou dohodu nyní musí schválit představenstva dotčených společností. Souhlas, resp. shodu s pravidly veřejné podpory, musí také potvrdit Evropská komise. Dohoda tak ukončí dlouholeté právní spory o podobu finančního vyrovnání. V případě, že společnosti vysloví souhlas, musí upustit od všech soudních sporů vedených v této souvislosti.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Úloha jaderné energie

Prodloužení životnosti
jaderných reaktorů

Kompenzace
za odstavení jádra
v Německu

Odškodnění
za předčasné
uzavření JE

ODŠKODNĚNÍ ZA PŘEDČASNÉ UZAVŘENÍ JE

Evropská komise po posouzení souladu s pravidly veřejné podpory schválila dne 23. března kompenzaci, kterou francouzská vláda poskytuje společnosti EDF v souvislosti s předčasným uzavřením jaderné elektrárny Fessenheim.

Francie se v roce 2015 zákonem o energetické transformaci rozhodla omezit kapacitu výroby jaderné energie s cílem diverzifikace zdrojů. V září 2019 uzavřela společnost EDF s francouzskou vládou dohodu o poskytnutí kompenzace za předčasné uzavření jaderné elektrárny Fessenheim. K odstavení dvou jaderných bloků došlo v průběhu loňského roku.

Podle dohody kompenzace zahrnuje splátky na pokrytí výdajů vzniklých v důsledku uzavření, jako je demontáž zařízení či přesun zaměstnanců, a náhradu za případnou ztrátu výdělku. Pevná část ve výši 370,2 milionu eur byla vyplacena v plné výši dne 14. prosince

loňského roku. Variabilní část bude vyplacena později.

I když Evropská komise konstatovala, že nelze vyloučit selektivní výhodu ve prospěch provozovatele, potvrdila přiměřenost opatření, které Francii umožňuje diverzifikaci zdrojů

výroby elektřiny. Komise dospěla k názoru, že pozitivní účinky opatření převažují nad možným narušením hospodářské soutěže.

Videokonference ministrů životního prostředí

VIDEOKONFERENCE MINISTRŮ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Dne 18. března se prostřednictvím videokonference uskutečnilo neformální setkání ministrů životního prostředí EU. Účastníci diskutovali návrh **strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu a průběh meziinstitucionálního jednání o návrhu klimatického zákona.**

Portugalské předsednictví informovalo ministry o aktuálním stavu jednání na úrovni triologu ohledně klimatického zákona. Členské země v prosinci loňského roku podpořily závazný cíl EU čistého snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s rokem 1990. Evropský parlament usiluje o emisní cíl ve výši 60 %, přičemž odmítá, aby se započítávalo pohlcování CO2 lesy. Dále mj. požaduje zřízení nezávislé vědecké poradní rady pro sledování vývoje klimatu a dosaženého pokroku či zavedení emisního rozpočtu, který stanoví zbývající celkové množství emisí skleníkových plynů, které mohou být vyprodukovány, aniž by byly

ohroženy závazky EU podle Pařížské dohody.

Zástupci Rady EU a Evropského parlamentu se nyní snaží nalézt přijatelný kompromis. Portugalsko má ambici dosáhnout dohody během svého předsednictví tak, aby byl triolog završen ještě před červnovým zveřejněním balíčku Fit pro 55, ve kterém Komise navrhne revizi evropské legislativy s ohledem na navýšení emisního cíle.

V diskusi o ekologizaci evropského semestru zazněl požadavek Komise, aby národní plány obnovy a odolnosti byly v souladu s doporučeními pro jednotlivé členské země a aby investice v rámci Nástroje pro oživení a odolnost byly v souladu s principem udržitelnosti. Zároveň Komise členským státům připomněla nezbytnost uplatňování zásady „významně neškodit“ životnímu prostředí (DNSH).

Europoslanci
podporují rozvoj
čistého vodíku

EUROPOSLANCI PODPORUJÍ ROZVOJ ČISTÉHO VODÍKU

Výbor pro průmysl, výzkum a energii (ITRE) Evropského parlamentu potvrdil nezastupitelnou úlohu čistého vodíku v procesu dekarbonizace EU a podpořil sladění strategie pro vodík a strategie pro integraci energetického systému.

Dne 22. března přijali členové výboru ITRE dvě zprávy z vlastní iniciativy (INI), ve kterých přijali nezávazné pozice k **evropské vodíkové strategii** a k **integraci energetického systému**.

Vzhledem ke skutečnosti, že čistý vodík dosud není konkurenceschopný, doporučují europoslanci provádění výzkumu, rozvoje a inovací v celém jeho hodnotovém řetězci. Zdůrazňují, že pro vytvoření ekonomiky založené na čistém vodíku jsou zapotřebí vysoké investice, včetně investic do infrastruktury, přičemž vyzdvihují úlohu evropských programů. Zároveň uznávají nezbytnost pobídek na straně poptávky. Ta by se měla zaměřit především na odvětví, ve kterých je využívání

vodíku téměř konkurenceschopné nebo která v současnosti nelze dekarbonizovat jinými způsoby.

Europoslanci také poukazují na potřebu sjednocení terminologie a zavedení evropské normy pro čistý vodík. Ta by měla být určena na základě vědeckého přezkumu emisí vznikajících během celého životního cyklu.

V neposlední řadě zdůrazňují význam rychlého zavádění infrastruktury pro čistý vodík, přičemž zmiňují možnost posouzení změny účelu stávající infrastruktury z přepravy zemního plynu na přepravu čistého vodíku.

V současnosti vodík představuje 2 % energetického mixu, z čehož je 95 % vyrobeno z fosilních paliv. Strategické modely uvádí, že v roce 2050 by čistý vodík mohl mít 20% podíl na energetickém mixu EU, z toho by se na energetické poptávce v dopravě mohl podílet něco mezi 20 % až 50 % a v průmyslu 5 % až 20 %.

V plénu budou obě zprávy projednávány na zasedání Evropského parlamentu v týdnu od 26. dubna.

ECB preferuje výhody
včasné reakceECB PREFERUJE VÝHODY
VČASNÉ REAKCE

Evropská centrální banka (ECB) **zveřejnila** zjištění prvního zátěžového testu ekonomiky s ohledem na změny klimatu. **Předběžné výsledky ukazují jasný ekonomický přínos včasné reakce. Závěrečné vyhodnocení zátěžového testu, včetně posouzení odolnosti bankovního sektoru s ohledem na přechod na nízkouhlíkové hospodářství, bude zveřejněno v prvním pololetí roku 2021.**

Evropská centrální banka (ECB) posuzuje s výhledem na příštích 30 let odolnost finančních institucí eurozóny vůči rizikům, které přináší klimatické změny. Do testu začlenila zhruba čtyři miliony společností po celém světě a 2000 bank. V rámci zátěžového testu probíhá analýza různých scénářů klimatických podmínek a relevantních politik.

Dopad klimatických rizik na ekonomickou a finanční stabilitu se liší od běžně posuzovaných rizik standardního hospodářského cyklu.

Ke změně klimatu dochází pomalu po dlouhou dobu s potenciálně nezvratnými důsledky. Modelové scénáře proto musí vyjasnit vzájemné působení hospodářství a změn klimatu a také, do jaké míry je v dlouhodobém horizontu ovlivňuje politika prevence a mitigace.

Klimatická rizika pro ekonomiku a finanční sektor jsou obvykle rozdělena do dvou kategorií: tzv. fyzické riziko, resp. přímý ekonomický dopad přírodních rizik jako jsou extrémní povětrnostní jevy či povodně. Jejich vliv může vést např. ke krátkodobému přerušování výrobního procesu či případně až k neúspěchu v podnikání.

Druhým rizikem je načasování transformace, kdy opožděné, ale i unáhlené zavedení politik v oblasti klimatu může mít negativní dopad na některá průmyslová odvětví s vysokou intenzitou uhlíku.

Předběžná zjištění ukazují, že včasné přijetí relevantních politik a opatření v oblasti klimatu je ekonomicky výhodné. Krátkodobé náklady na transformaci jsou podstatně nižší

než náklady vyplývající z klimatických změn ve střednědobém a dlouhodobém horizontu.

ECB nyní hodlá přijmout řadu dalších kroků, které naváží na předběžná zjištění. Závěrečné vyhodnocení zátěžového testu, včetně promítnutí změn solventnosti společností na zranitelnost bankovního sektoru, bude zveřejněno v prvním pololetí příštího roku. Případný pokles bonity tak může motivovat bankovní i finanční instituce, aby své investice směřovaly k méně rizikovým společnostem.

Dopady probíhající změny klimatu mají vliv na obchodní rozhodnutí některých finančních institucí již nyní. Největší francouzská pojišťovna AXA má v úmyslu **ukončit** poskytování služeb pro RWE AG, a to mimo jiné kvůli **obavám** souvisejícím s uhelným provozem společnosti a pomalými opatřeními ke snížení uhlíkové stopy.

Taxonomie
udržitelných financíTAXONOMIE UDRŽITELNÝCH
FINANCÍ

Na bruselské scéně již třetím rokem rezonuje téma **taxonomie udržitelných financí**. Ta si klade za cíl zvýšení transparentnosti finančního sektoru a podporu přechodu na udržitelnější ekonomiku a byla ukotvena **nařízením** schváleným v červnu loňského roku. V návaznosti na nařízení se nyní vytvářejí **akty v přenesené pravomoci (delegované), které upraví detaily schématu**.

Stále aktuálnímu tématu taxonomie se proto v únoru a březnu věnovaly tři semináře s českou účastí. První z nich byl uspořádán serverem **EnergyPost** ve spolupráci s polskou energetickou společností **PGE** a jeho cílem bylo debatovat o možné rovnováze mezi udržitelností, cenovou dostupností a energetickou bezpečností v kontextu taxonomie. Účastníci panelů se často shodovali, že kritéria vytvářená v rámci delegovaných aktů musí být dostatečně flexibilní a neměla by vést k vyloučení technologií a aktivit, které mohou k energetické transformaci a dekarbonizaci přispět – například plynárenství a ja-

derná energetika.

Jedním z panelistů byl i český europoslanec **Ondřej Knotek** (ANO, Renew Europe), který zdůraznil, že není přípustné, aby se otázka zahrnutí jaderné energie a zemního plynu do taxonomie politizovala. Výsledná taxonomie by podle Knotka měla vést k vytvoření kritérií, která umožní minimalizaci rizik, ale zároveň nebudou vytvářet bariéry brzdící investice. S poslancem Knotkem v panelu vystoupila i zástupkyně **Evropské investiční banky** Nancy Saich, podle které by taxonomie měla být technologicky neutrální a vést k podpoře aktivit, které umožní urychlenou dekarbonizaci evropské ekonomiky.

Druhý seminář, respektive celý **týden seminářů**, se věnoval primárně roli a dosavadním výstupům **Platformy pro udržitelné finance**. Platforma byla vytvořena v loňském roce a navázala na práci technické expertní skupiny, která stála za vytvořením reportu, který slouží jako základ pro vypracování delegovaných aktů. V rámci panelu o potenciálu rozšiřování taxonomie i pro označování neudržitelných aktivit vystoupila i ředitelka Public Affairs Skupiny ČEZ Zuzana Krejčířiková. V rámci svého vystoupení připomněla, že ústřední myšlenkou taxonomie není ukazovat

na neudržitelné aktivity a trestat jejich promotéry, ale naopak vyzdvihnout aktivity, které mají největší potenciál pomoci k přechodu na udržitelnou ekonomiku. Vytváření „brownlistů“ by podle Zuzany Krejčířikové pozitivní agendu taxonomie popřelo a vedlo by ke stigmatizaci nejen aktivit samotných, ale i jejich promotérů.

Třetí seminář k tématu taxonomie byl pořádán **Mezinárodní asociací producentů ropy a plynu**. I zde vystoupil europoslanec Knotek, který opět zdůraznil nutnost rovnováhy mezi dostatečnými ambicemi a použitelností taxonomie. Silnou českou stopu v rámci seminářů završila zástupkyně Evropské komise, Adéla Tesařová, která připomněla, že Zelená dohoda pro Evropu s sebou přináší nejen ambiciózní cíle, ale také potřebu masivních investic. Apelovala na co nejrychlejší schválení delegovaných aktů, aby byla zachována regulační stabilita. Rámcové nařízení k taxonomii totiž vstoupí v účinnost v roce 2022 bez ohledu na průběh schvalování delegovaných aktů.

A jaký další vývoj čeká taxonomii udržitelných financí v tomto roce? V nejbližších týdnech se očekává jednak vydání revidovaného delegovaného aktu k mitigaci a adaptaci, který

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Taxonomie udržitelných financí

by Rada a Parlament měly schválit ještě letos. V závěru roku navíc přibudou delegované akty ke zbývajícím čtyřem kritériím taxonomie a Evropská komise by také měla zveřejnit aktualizovanou strategii udržitelných financí.

Vedle toho probíhá posuzování udržitelnosti jaderné energetiky. **Analýza** vypracovaná **Společným výzkumným střediskem** bude Komisí zaslána k vyjádření stanoviska speciálně pro tento účel vytvořené podskupině Skupiny odborníků podle čl. 31 Smlouvy o Euratomu a Vědeckému výboru pro zdravotní, environmentální a vznikající rizika, které budou mít na její zhodnocení minimálně tři měsíce. V kapitole 3.2 části A se porovnávají dopady různých technologií výroby elektřiny (ropa, zemní plyn, obnovitelné zdroje a jaderná energie) na lidské zdraví a životní prostředí na základě nedávných analýz životního cyklu a uvádí se, že dopady jaderné energie jsou srovnatelné s vodní energií a obnovitelnými zdroji, co se neradiologických vlivů týče. Pokud jde o možné radiologické dopady na životní prostředí a lidské zdraví, dominantní fáze životního cyklu jaderné energie významně přispívající k potenciálním radiologic-

kým dopadům na životní prostředí a lidské zdraví jsou těžba a mletí uranové rudy, provoz jaderné elektrárny a přepracování vyhořelého jaderného paliva. Dochází k závěru, že související analýzy dokazují, že vhodná opatření k prevenci výskytu potenciálně škodlivých vlivů nebo zmírnění jejich následků lze provést pomocí stávající technologie za při-

měřených nákladů. Hlubinné úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysokoaktivních odpadů označuje za podobnou technologii jakou je zachytávání a ukládání oxidu uhličitého (CCS), která byla na základě kladného hodnocení zařazena do taxonomie.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Aktuální statistiky
jaderné energie v Unii

AKTUÁLNÍ STATISTIKY JADERNÉ ENERGIE V UNII

Evropská statistická agentura Eurostat publikovala v únoru **tradiční statistický přehled**, zaměřený na jadernou energii v Evropské unii. Letošní čísla pokrývají rok 2019 a přinášejí několik zajímavých informací, s nimiž Vás v tomto článku seznámujeme.

Jak se celkově jaderná energetika předloni vyvíjela?

V roce 2019 využívalo jaderný reaktor pro komerční výrobu elektřiny celkem třináct členských zemí EU. Jedná se o Belgii, Bulharsko, Českou republiku, Finsko, Francii, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko (uvádíme hodnoty již bez Velké Británie, i když ve srovnávaných letech se pochopitelně ještě jednalo o členský stát). Jaderné elektrárny vyrobily celkem 26,4 % veškeré elektřiny vyrobené v EU 27. I přesto podíl jaderné energie postupně od roku 2006 klesl o 16,3 %. V meziročním srovnání se tak jedná průměrně o 1,25 % za jeden rok. Jaderné reaktory předloni vyrobily

celkem 765 338 GWh elektrické energie. Pro srovnání v roce 1990 to bylo 729 114 GWh a v roce 2005 celkem 916 081 GWh elektřiny. Oproti „zlatému věku“ jádra tak evropské reaktory vyrobily o 1/5 energie méně. Valná část poklesu ovšem padá na vrub politicky motivovanému uzavírání jaderných elektráren v Německu (viz dále).

Jak si vedly jednotlivé státy?

Na první příčce z hlediska celkového objemu produkce samozřejmě zůstává i přes pokles o cca 10 % za posledních 5 let s obrovským náskokem Francie, která ve svých reaktorech vyprodukovala přes 399 tisíc GWh elektřiny, což je celkem 52,1 % veškeré produkce jaderné elektřiny v Unii. Na dalších příčkách se ještě stále drželo Německo se 75 tisíci GWh (9,8 %), již těsně následované Švédskem se 66 tisíci GWh (8,6 %) a Španělskem s 58 tisíci GWh (7,6 %). U Německa je patrný pokračující prudký pokles produkce, když tato země v roce 2015 vyrobila celkem 91 786 GWh a v rekordním roce 2000 dokonce přes 169 606 GWh elektrické energie. Oproti roku 2015 svou produkci výrazně navýšilo například Švédsko, které vyprodukovalo přibližně o 10 000 GWh více a přiblížilo se

svým rekordním hodnotám z roku 2005. „Skokanem“ pětiletí je ovšem Belgie, která se vrací k číslům z přelomu tisíciletí, když v roce 2019 vykazalo celkem 43 523 GWh oproti 26 103 GWh z roku 2015. Mírnější nárůsty ve sledovaném období zaznamenávají také Bulharsko, Česká republika, Finsko, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko a Španělsko.

Jaký je dlouhodobý trend z perspektivy jednotlivých států?

V období let 2006 až 2019 došlo k procentuálnímu nárůstu u celkem šesti zemí. Na prvním místě je logicky Rumunsko, které v této době rozšířilo produkci dvojnásobně. Na dalších příčkách nalezneme Maďarsko, dále Českou republiku, Nizozemsko, Slovinsko a Finsko. Ostatní uživatelé jaderné energie naopak ve stejném období zažívají setrvalý pokles. Pokud nebudeme brát v úvahu Litvu, která ukončila svůj jaderný program v roce 2009, pak největší dlouhodobý pokles ukazuje Německo, následované Slovenskem, Bulharskem, Francií, Belgií, Španělskem a Švédskem.

Co napovídá statistika obohacovacích kapacit v EU?

Pro úplnost dodejme, že pouze tři členské

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Aktuální statistiky jaderné energie v Unii

státy provozovaly v roce 2019 závod na obohacování uranu. Jedná se o Francii, Německo a Nizozemsko. Za posledních 5 let se obohacovací kapacita v Unii drží na víceméně stejné úrovni, v roce 2019 například jen mírně klesla z 16 700 tSWU na 16 600 tSWU. Nejvyšší kapacitu vykazuje Francie (stabilně 7 500 tSWU), následovaná Nizozemskem (5 200 tSWU) a Německem (3 900 tSWU). Jediné dva reaktory v celé Evropské unii využívají pro svou činnost čistě přírodní uran. Jedná se o rumunskou elektrárnu Cernavoda, která provozuje kanadský reaktor CANDU, operující se zmíněným neobohaceným prvkem.

Kde se těží uran pro potřeby EU 27?

Na rozdíl od ropy jsou zdroje uranu rozloženy z hlediska geopolitických rizik poměrně rovnoměrně. Rusko bylo sice v roce 2019 jako zdroj pro potřeby EU 27 na prvním místě s podílem 19,8 %, těsně za ním se ale umístil Kazachstán (19,6 %), dále Niger (15,3 %), Austrálie (14,4 %), Kanada (11,6 %) a Namíbie (9,6 %), ostatní státy se již podílely méně než 5 %. Podrobnosti o trhu s uranem lze najít v únorové [zprávě](#) Zásobovací agentury Euratomu (ESA), shrnující trh za čtvrté čtvrtletí roku 2020.

